

La formació
especialitzada
dels educadors
socials en l'àmbit
d'execució penal

Edita

© Generalitat de Catalunya
Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada

Autors

Artur Barrio Ricart, Marta Carrasco Moreno,
Marta Ferrer Puig, Ignasi Jambrina Gato,
Mireia Roca Bertran i Gemma Torres Ferrer.

Agraïments

La confecció d'aquest document ha estat possible gràcies a la col·laboració del col·lectiu dels Educadors socials de l'àmbit d'execució penal.

Primera edició

Juny de 2012

Disseny gràfic i maquetació

Primer Segona serveis de comunicació

DL: B. 30137-2012

Avis legal. Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució i la comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya, Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada) i no se'n faci un ús comercial. Aquesta obra no es pot transformar per generar obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/legalcode.ca>.

www.cejfe.cat/publicacions.php

“L’educador social és un professional de l’educació que té com a funció bàsica la creació d’una relació educativa que faciliti a la persona ser protagonista de la seva pròpia vida.

...

A més, en totes les seves accions socioeducatives, partirà del convenciment i responsabilitat que la seva tasca professional és acompanyar la persona, el grup i la comunitat per tal que millori la seva qualitat de vida.”

Associació Estatal d’Educació Social

Documents professionalitzadors, 2007

Introducció	5
Estructura de la formació	6
Formació especialitzada.....	7
Formació inicial selectiva	7
Formació contínua.....	7
Formació d'actualització per competències comunes.....	7
Formació d'actualització per competències per àrees de treball....	7
Formació d'aprofundiment	8
Formació transversal	8
Activitats formatives per competències comunes.....	9
1. Competència institucional	10
Formació en competència institucional.....	11
2. Comunicació	12
Formació en comunicació	13
3. Prevenció i resolució de conflictes	14
Formació en prevenció i resolució de conflictes	15
4. Organització i gestió del temps	16
Formació en organització i gestió del temps.....	17
5. Coordinació i treball en equip.....	18
Formació en coordinació i treball en equip	19
6. Iniciativa i creativitat	20
Formació en iniciativa i creativitat	21
7. Tolerància a la pressió	22
Formació en tolerància a la pressió.....	23
8. Gestió de la informació.....	24
Formació en gestió de la informació	25
Activitats formatives per àrees de treball	26
9. Planificació d'accions educatives	27
Atenció a la víctima	
Avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'intervenció.....	28
Centres penitenciaris	
I. La valoració estructurada de les necessitats educatives	29
II. Disseny i planificació del Programa individualitzat de tractament i de les activitats en grup	30
Justícia juvenil	
I. La valoració estructurada de necessitats educatives dels joves	31
II. Disseny i planificació del Programa individualitzat d'execució i de les activitats en grup	32
10. Acció educativa	33
Atenció a la víctima	
Intervenció amb la víctima.....	34
Centres penitenciaris	
I. L'atenció individualitzada.....	35
II. Dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars.....	36
Justícia juvenil	
I. L'atenció individualitzada i la tutoria.....	37
II. Dinamització de grups i acció educativa en grup.....	38

INTRODUCCIÓ

Aquesta és una guia explicativa de la manera com el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada concep i estructura la formació especialitzada dels educadors en l'àmbit d'execució penal.

La guia conté la base que serveix de fonament als programes anuals de formació que any rere any concreten l'oferta formativa especialitzada del Centre per a aquest col·lectiu professional.¹

La formació especialitzada dels educadors es fonamenta en 5 principis bàsics:

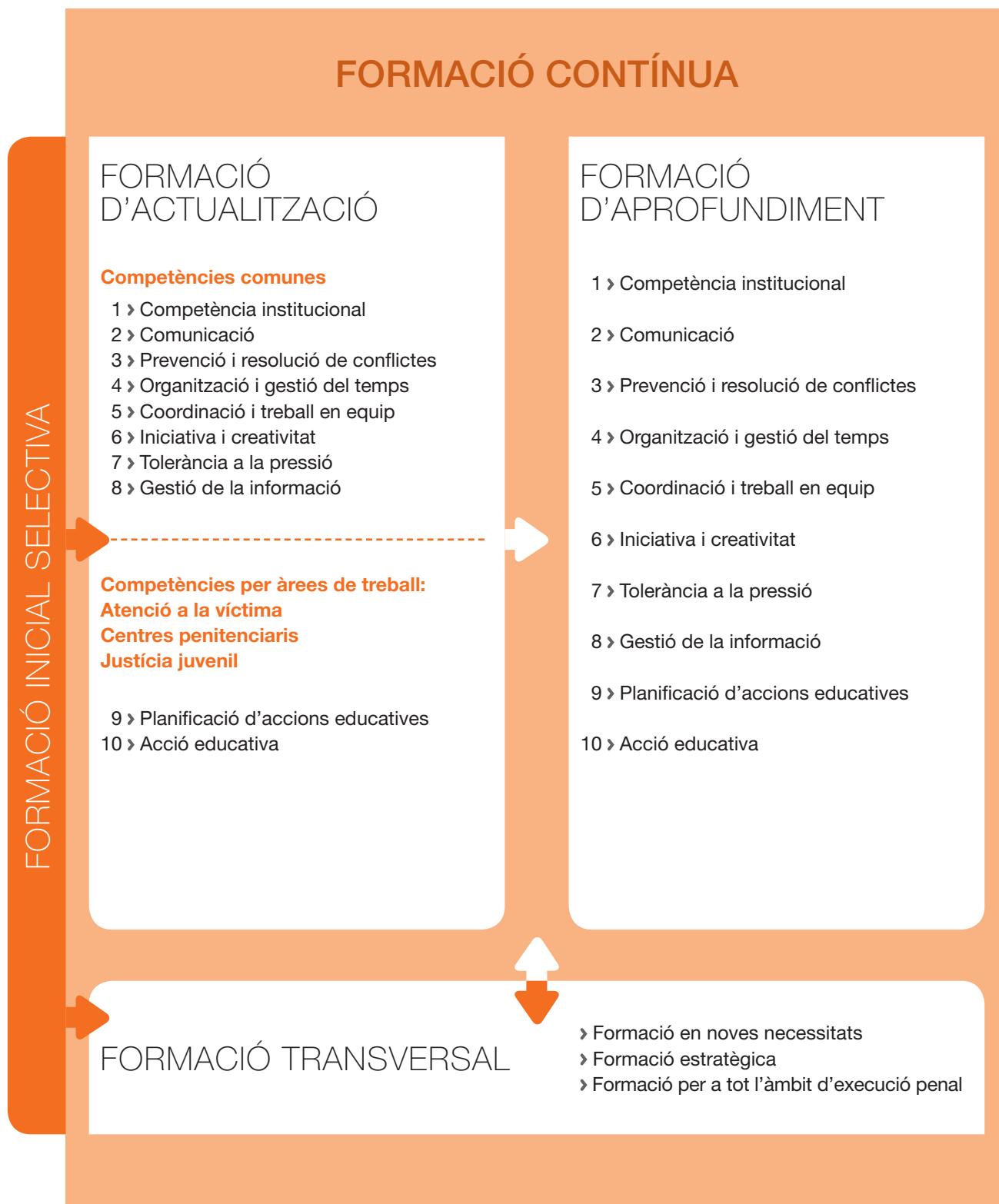
1. La consideració permanent dels drets humans i de les recomanacions internacionals en matèria de formació del personal que treballa en l'àmbit d'execució penal.
2. La missió dels educadors en aquest àmbit de treball:
 - › Detectar les necessitats socioeducatives de les persones que tingui assignades i elaborar un programa individualitzat d'intervenció per a cadascuna d'elles, en coordinació amb la resta de professionals de l'equip multidisciplinari.
 - › Intervenir per canalitzar les necessitats detectades mitjançant la dinamització de grups o de manera individualitzada, facilitant que la persona atesa millori les seves possibilitats de reinserció social.
 - › Informar les instàncies judicials i administratives corresponents sobre cada cas i la seva evolució.
3. L'adequació de la formació als requeriments del lloc de treball des de la perspectiva de l'excel·lència (la competència professional).
4. La voluntat de servei de l'Àrea d'Investigació i Formació Social i Criminològica (AIFSC) del CEJFE d'adequació a les necessitats canviants i d'impuls als projectes estratègics de les direccions generals de Serveis Penitenciaris, i d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil.
5. La voluntat de millora, actualització i innovació, que fan d'aquesta guia un document en permanent evolució.

D'altra banda, cal assenyalar que la planificació i l'execució de les activitats formatives que inclou aquesta guia compten com a marc de referència amb la regulació vigent de la formació que fan els documents següents:

- › Acord general sobre les condicions de treball del personal de l'àmbit d'aplicació de la mesa general de negociació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.
- › Acord de condicions de treball del personal penitenciari.
- › Fons de formació contínua de Catalunya.

1. Cal puntualitzar que aquesta guia no esgota totes les possibilitats formatives que el Centre ofereix al col·lectiu, sinó que únicament ordena la formació especialitzada, específica per a aquest lloc de treball.

ESTRUCTURA DE LA FORMACIÓ

FORMACIÓ ESPECIALITZADA

Formació inicial selectiva

La incorporació de tot professional en l'àmbit d'execució penal requereix d'una formació inicial especialitzada. Aquesta formació inicial es fonamenta en les competències professionals que recull aquest document i té la finalitat que els educadors socials adquireixin els coneixements, procediments i actituds que els facin competents en el seu lloc de treball. La formació inicial té l'estructura bàsica següent:

- › **Un bloc teoricopràctic**, en què es desenvolupen, en diverses assignatures, els continguts que permeten assolir els coneixements necessaris per dur a terme les tasques pròpies dels professionals de l'educació social en l'àmbit d'execució penal.
- › **Un bloc de procediments de treball**, en què es treballen les habilitats professionals pròpies de l'educador social des d'una perspectiva eminentment pràctica.

Formació contínua

Formació d'actualització per competències comunes

La formació d'actualització per competències comunes consta de 8 activitats per a tots els educadors que treballen en l'àmbit d'execució penal, que són:

1. Competència institucional
2. Comunicació
3. Prevenció i resolució de conflictes
4. Organització i gestió del temps
5. Coordinació i treball en equip
6. Iniciativa i creativitat
7. Tolerància a la pressió
8. Gestió de la informació

És recomanable que tots els educadors duguin a terme les activitats de formació que componen aquest bloc o bé que seleccionin aquelles en què no tinguin formació prèvia o els convingui reciclar-se.

Formació d'actualització per competències per àrees de treball

La formació d'actualització per competències segons l'àrea de treball consta d'un nombre variable d'activitats formatives que aborden les competències següents:

9. Planificació d'accions educatives
10. Acció educativa

Aquestes activitats compten amb continguts molt específics, estretament vinculats a la pràctica en una àrea de treball concreta. Considerem com a *àrees de treball*: atenció a la víctima, centres penitenciaris i justícia juvenil.

Atenció a la víctima

9. Avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'intervenció
10. Intervenció amb la víctima

Centres penitenciaris

9. Planificació d'accions educatives
- 9.I. Valoració estructurada de necessitats educatives
- 9.II. Disseny i planificació del Programa individualitzat de tractament i de les activitats grupals
10. Acció educativa
- 10.I. L'atenció individualitzada i la tutoria
- 10.II. Dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars

Justícia juvenil

9. Planificació d'accions educatives
- 9.I. Valoració estructurada de necessitats educatives dels joves
- 9.II. Disseny i planificació del Programa individualitzat d'execució i de les activitats grupals
10. Acció educativa
- 10.I. L'atenció individualitzada i la tutoria
- 10.II. Dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars. Projecte educatiu de centre

És recomanable que tots els educadors que treballen en una de les destinacions indicades duguin a terme els cursos específics de la seva destinació o àrea.

Formació d'aprofundiment

Consta d'un nombre variable d'activitats o propostes formatives d'aprofundiment en les competències bàsiques, bé siguin transversals o bé siguin específiques de l'àmbit de treball que pugui ocupar l'educador.

Els continguts són prioritàriament procedimentals (aprendre a fer). Aquesta guia suggereix, a títol d'exemple, algunes activitats d'aprofundiment per a cada competència, que apareixen en l'apartat final de les fitxes de cadascuna de les activitats d'actualització.

És recomanable dur a terme les activitats d'aprofundiment, sobre una competència determinada, un cop ja s'ha fet el curs de formació d'actualització.

Formació transversal

Formació centrada en noves necessitats

És la que en els programes anuals dona resposta a un canvi en el context de treball que requereix formació (canvi legislatiu o normatiu, canvi en el perfil de la població, etc.).

Formació estratègica

És la que acompanya els projectes estratègics dels centres directius que requereixen una formació per a la seva implantació.

La *formació centrada en noves necessitats* i la *formació estratègica* solen constar d'activitats adreçades a un grup concret de professionals, i és cada direcció general qui determina les persones que les han de dur a terme.

Formació transversal per a tot l'àmbit d'execució penal

A més, els programes de formació de l'Àrea d'Investigació i Formació Social i Criminològica poden preveure activitats formatives amb continguts genèrics d'interès per a qualsevol professional de l'àmbit d'execució penal, les quals s'ofereixen com a activitats de lliure elecció.

Les activitats formatives que aborden cada competència tenen l'objectiu que els alumnes duguin a terme els comportaments associats a la competència, assolint els coneixements, capacitats i aptituds que la configuren.

Tot seguit, per a cada competència professional (comuna o associada a una àrea de treball), es relacionen les fitxes que defineixen els objectius i els continguts de les activitats formatives d'actualització i d'aprofundiment relacionades amb cada competència (habitualment d'una durada estàndard de 20 hores cadascuna).

A large orange graphic element consisting of a semi-circle on the left and a rounded rectangle on the right, containing the title text.

Activitats formatives per competències comunes

1. COMPETÈNCIA INSTITUCIONAL

Explicar de manera raonada l'entorn específic de treball: marc legislatiu, normatiu i ètic, perfils de la població a atendre, diversitat de professionals implicats i tasques en equip, i processos i procediments de treball específics de l'educador en l'àmbit d'execució penal. Manifestar una actitud o predisposició positiva per desenvolupar la tasca professional en aquest entorn.

Comportaments associats a la competència

- › Assumir la missió de la institució i convertir-la en guia per a les pròpies actuacions professionals.
- › Manifestar una actitud crítica però constructiva envers la institució.
- › Assumir que la funció educativa en el marc de l'execució de penes i mesures comporta un important rol de control.
- › Acomplir els compromisos professionals acordats amb altres (caps, companys o persones ateses). No comprometre's a fer allò que no pot ser acomplert.
- › Fer aportacions envers la millora dels processos institucionals.
- › Utilitzar la documentació establerta a nivell institucional (protocols, plantilles, guia d'indicadors, etc.).
- › Preservar la confidencialitat de les dades.
- › Tractar en tot moment amb respecte les persones ateses i garantir els seus drets i deures, i ser conscient de la imatge institucional que es projecta.
- › Adequar la tasca professional a situacions noves (canvis de programes, de perfil de la població atesa, de marc legislatiu, noves prioritats i objectius estratègics, etc.).
- › Assistir periòdicament a activitats de formació i reciclatge.
- › Reconèixer clarament el propi espai professional i respectar l'espai professional dels altres.
- › Ser receptiu a la crítica constructiva sobre les pròpies actuacions i tenir disposició a emprendre actuacions de millora.

Formació en competència institucional

Objectius

Explicar de manera raonada l'entorn específic de treball: marc legislatiu, normatiu i ètic, perfils de la població a atendre, diversitat de professionals implicats i tasques en equip, i processos i procediments de treball específics de l'educador en l'àmbit d'execució penal. Manifestar una actitud o predisposició positiva per desenvolupar la tasca professional en aquest entorn.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'àmbit d'execució penal: marc legislatiu i normatiu per a la intervenció amb la població atesa
2. Ètica i drets humans en l'execució penal
3. Missió i organització dels serveis en l'àmbit d'execució penal
 - 3.1. Àmbit penitenciari
 - 3.2. Àmbit de justícia juvenil
 - 3.3. Àmbit de la reparació i les mesures d'execució penal a la comunitat
 - 3.4. L'atenció a la víctima
 - 3.5. Col·laboració amb les entitats de caràcter social
4. Les persones ateses
 - 4.1. Evolució de la població atesa
 - 4.2. El perfil sociodemogràfic
 - 4.3. El perfil jurídic i penal
 - 4.4. Perfils de risc/necessitat
 - 4.5. La reincidència en el delictes
 - 4.6. Col·lectius d'especial atenció
5. El rol de l'educador
 - 5.1. Missió i tasques
 - 5.2. Límits i possibilitats de l'acció educativa
 - 5.3. La distància professional
6. La intervenció multidisciplinària: principals figures professionals, tasques i sistemes de coordinació
7. Principals models teòrics d'actuació

Activitats d'aprofundiment en competència institucional

Actualització en legislació i normativa

- › Introducció al dret penal, processal penal i penitenciari
- › Curs sobre circulars i instruccions en l'àmbit penitenciari
- › Actualització legislativa en JJ

Criminologia i dret penal

Prevenició i tractament del delictes

Característiques de la població

- › Entendre el Magrib
- › Salut mental i execució penal
- › Immigració i execució penal
- › Drogues i execució penal
- › L'adolescència i joventut com a etapes evolutives
- › Perspectiva de gènere

Instruments bàsics de treball institucional

- › SIPC
- › SAVRY
- › RisCanvi
- › JOVO

2. COMUNICACIÓ

Interactuar amb les persones ateses formulant i aportant opinions o informació en el moment oportú i de forma assertiva, i sabent escoltar i comprendre-les, tot mantenint el rol i amb el correcte distanciament professional.

Comportaments associats a la competència

- › Tenir cura de les condicions de l'entorn de la comunicació (espai, mobiliari, llum, etc.).
- › Situar l'espai de comunicació: presentar les funcions professionals i explicar el motiu i objectiu de l'entrevista.
- › Mantenir una escolta activa i una actitud empàtica: usar el llenguatge verbal i no verbal per manifestar interès i seguiment del discurs de l'altre.
- › Adaptar el registre de comunicació a les característiques dels interlocutors.
- › Contenir les pròpies emocions. Comunicar posant distància entre l'àmbit emocional i el professional.
- › Utilitzar el llenguatge de forma correcta i comprensible. Ser precís en la comunicació.
- › Utilitzar adequadament el llenguatge no verbal.
- › Projectar una imatge correcta.
- › Ser discret i respectuós en el maneig de la informació i en els processos comunicatius.
- › Comunicar de forma assertiva i amb seguretat.
- › Crear *feedback* en la comunicació.

Formació en comunicació

Objectiu

Interactuar amb les persones ateses formulant i aportant opinions o informació en el moment oportú i de forma assertiva, sabent escoltar i comprendre altres persones, tot mantenint el rol i amb el correcte distanciament professional.

Formació d'actualització

Continguts

1. Components de la comunicació
 - 1.1. Condicions de l'entorn
 - 1.2. Contextualització
2. Estratègies per optimitzar la comunicació
 - 2.1. Adequació del registre a l'interlocutor
 - 2.2. Escolta activa
 - 2.3. Llenguatge no verbal
 - 2.4. Assertivitat
3. Comunicació amb finalitats específiques (informació, persuasió, negociació, prevenció de conflictes)
4. Comunicació i manteniment del rol
 - 4.1. Distància professional
 - 4.2. Gestió de la informació

Activitats d'aprofundiment en comunicació

Estratègies comunicatives per a la resolució de conflictes

- › La gestió i negociació del conflicte
- › L'assertivitat i la intel·ligència emocional com a eines de prevenció i resolució de conflictes

Estratègies per optimitzar la comunicació

- › Comunicació assertiva

Habilitats comunicatives amb finalitats específiques

- › Negociació
- › Mediació

Comunicació d'acord amb els perfils de les persones ateses

- › La comunicació en situacions de multiculturalitat
- › Comunicació en el context de la salut mental

3. PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Intervenir en situacions de conflicte responent amb coherència i fermesa, persuadint i fent que els altres canviïn de conducta o actitud a través d'una interacció professional.

Comportaments associats a la competència

- › Mantenir una actitud d'observació respecte als indicadors que poden desencadenar el conflicte per tal de prevenir-lo.
- › Recopilar la informació disponible i necessària per poder valorar els possibles i diversos elements que intervenen en el conflicte.
- › Intentar emprar recursos comunicatius per a la prevenció/ solució del conflicte.
- › Escoltar i respectar el posicionament de l'interlocutor i integrar-lo en el propi discurs.
- › Posar-se en el lloc de l'altre i anticipar les seves necessitats i interessos.
- › Buscar i exposar, entre els seus propis arguments, avantatges que beneficiïn l'interlocutor. Plantejar els beneficis que poden comportar els acords.
- › Identificar informació significativa i valorar avantatges i inconvenients de les alternatives possibles de solució d'un problema.
- › Prendre decisions ràpidament i amb seguretat per evitar l'agreujament del conflicte.
- › Aïllar l'incident.
- › Mantenir l'autocontrol emocional evitant la impulsivitat i adoptar una actitud tranquil·la.
- › Reclamar si és necessari el suport d'altres companys.
- › Informar de la situació als responsables del centre o del servei.

Formació en prevenció i resolució de conflictes

Objectiu

Intervenir en situacions conflictives responent amb coherència i fermesa, persuadir i fer que els altres canviïn de conducta o actitud a través d'una interacció professional.

Formació d'actualització

Continguts

1. Estratègies per a la prevenció de conflictes
 - 1.1. Observació d'indicadors
 - 1.2. Captació i gestió de la informació
 - 1.3. Tècniques d'autoprotecció preventiva i seguretat
 - 1.4. Estratègies comunicatives
2. Estratègies per a la resolució de conflictes
 - 2.1. Recursos comunicatius
 - 2.2. Actuacions per al control de la situació (aïllament de l'incident, rapidesa d'actuació, criteris d'autoprotecció, restabliment de la normalitat...)
 - 2.3. Punts clau de la negociació: Fases, tàctiques
 - 2.4. La mediació
3. L'aplicació del procediment disciplinari
 - 3.1. Faltes i sancions
 - 3.2. Procediment a seguir

Activitats d'aprofundiment, prevenció i resolució de conflictes

- › Prevenció d'incidències
- › Habilitats comunicatives per a la resolució de conflictes
- › Tècniques de mediació per a la resolució d'incidents
- › La negociació com a estratègia

4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL TEMPS

Organitzar les tasques a dur a terme durant el temps de treball d'acord amb uns objectius i unes prioritats prefixades, tot atenent possibles situacions imprevistes.

Comportaments associats a la competència

- › Establir prioritats i terminis per dur a terme les diferents activitats professionals, considerant la diversitat de casos a atendre i els objectius de cadascun.
- › Dedicar un temps setmanal a planificar l'agenda d'acord amb les prioritats establertes.
- › Reajustar l'horari professional segons les necessitats dels serveis.
- › Programar i respectar l'espai de relació tutorial i d'intervenció individual i grupal.
- › Establir a l'agenda moments importants de control per a l'assoliment d'objectius parcials o la realització de determinades activitats.
- › Planificar els fets imprevistos que tinguin una determinada previsibilitat.
- › Situar la urgència/prioritat dels imprevistos quan sorgeixen i actuar consegüentment, avaluant l'impacte que tenen en l'organització prevista de les tasques.

Formació en organització i gestió del temps

Objectiu

Organitzar les tasques a dur a terme durant el temps de treball d'acord amb uns objectius i unes prioritats prefixades, tot atenent possibles situacions imprevistes.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'organització personal: pautes i mecanismes emprats:
 - 1.1. Autoobservació de la utilització del temps
 - 1.2. Factors distorsionadors en la gestió del temps
 - 1.3. Relació temps i estrès
2. Planificació i organització de les tasques
 - 2.1. Gestió d'expectatives, accions i propòsits en un termini realista
 - 2.2. Definició d'objectius i obtenció de resultats
 - 2.3. Eines i instruments de gestió i organització del temps
 - 2.4. Assignació de prioritats: criteris d'urgència i importància
 - 2.5. Els imprevistos previsibles

Activitats d'aprofundiment en organització i gestió del temps

- › Eines de gestió i organització del temps
- › Autoobservació i anàlisi organitzativa

5. COORDINACIÓ I TREBALL EN EQUIP

Participar activament en l'obtenció d'uns objectius comuns amb altres professionals.

Comportaments associats a la competència

- › Compartir i contrastar conjuntament la informació obtinguda amb claredat i de manera àgil amb la resta de professionals implicats en un cas.
- › Establir objectius compartits amb els altres professionals i treballar conjuntament i coordinadament per assolir-los.
- › Compartir criteris de valoració amb altres professionals.
- › Traslladar als altres professionals la informació rellevant i apropiada, tenint en compte la confidencialitat de les dades.
- › Traslladar als professionals pertinents les demandes no vinculables al propi àmbit d'intervenció professional.
- › Reconèixer clarament el propi espai professional i respectar l'espai professional dels altres: no intervenir en temes que no són propis, escoltar activament altres informacions i punts de vista, etc.
- › Negociar i arribar a acords.
- › Assumir les decisions de l'equip com a pròpies i actuar en conseqüència.
- › Cercar espais apropiats per a una correcta coordinació. Preveure'ls i concretar-los.
- › Evitar que conflictes personals interfereixin en la tasca professional.
- › Manifestar iniciativa i disposició per col·laborar amb altres professionals. Oferir suport.

Formació en coordinació i treball en equip

Objectiu

Participar activament en l'obtenció d'uns objectius comuns amb altres professionals.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'equip de treball
 - 1.1. Definició d'equip
 - 1.2. Característiques de l'equip de treball
 - 1.3. Evolució d'un equip de treball
 - 1.4. Rols i funcions d'un equip
 - 1.5. Els equips de treball de l'educador: equip d'educadors i equip multidisciplinari
 - 1.6. Gestió de conflictes en l'equip
2. Treball en equip
 - 2.1. Col·laboració i cohesió de l'equip
 - 2.2. Equips eficaços: planificació i avaluació de la tasca de l'equip
 - 2.3. Formulació, obtenció i valoracions d'objectius comuns
 - 2.4. Espais comuns de coordinació
 - 2.5. Gestió de la informació en l'equip i protecció de dades
3. Coordinació amb altres agents externs: treball en xarxa

Activitats d'aprofundiment en coordinació i treball en equip

- › Tècniques per a la gestió de disfuncions en els equips de treball
- › La gestió de les emocions en el treball en equip
- › Tècniques de comunicació assertiva per a la cohesió de l'equip
- › Estratègies de treball en els equips multidisciplinaris
- › Els rols professionals en l'equip de treball
- › Intel·ligència emocional
- › Coneixement i interrelació amb la xarxa de recursos

6. INICIATIVA I CREATIVITAT

Actuar proactivament per resoldre de manera eficaç les situacions que sorgeixen en el dia a dia de l'activitat professional, i per fer les propostes de millora. Idear solucions noves i diferents per a problemes o situacions requerides pel mateix lloc de treball, l'organització o la persona atesa en un context canviant.

Comportaments associats a la competència

- › Incorporar als plans d'intervenció aquells elements de caràcter informal que poden complementar la intervenció professional.
- › Oferir alternatives a noves necessitats plantejades a partir de la intervenció professional.
- › Proposar canvis en els processos de treball quan aquests no tenen el resultat esperat.
- › Aportar solucions a problemes quotidians.
- › Formar-se en el coneixement i aplicació de nous instruments d'intervenció tant en grup com individuals.
- › Mantenir una actitud activa i dinàmica en la interacció amb el grup, fer propostes diverses tenint en compte els interessos de les persones ateses que incentivin i motivin la seva participació.
- › Actualitzar les estratègies emprades tot adequant-les a les característiques de les persones ateses.
- › Fer aportacions positives envers la millora de recursos i processos.
- › Adaptar-se sense acomodar-se, mantenir una actitud activa envers la millora.
- › Evitar deixar-se portar per l'alternativa fàcil i no caure en la monotonia i previsibilitat de la resposta.

Formació en iniciativa i creativitat

Objectius

Actuar proactivament per resoldre de manera eficaç les situacions que sorgeixen en el dia a dia de l'activitat professional, i per fer les propostes de millora. Idear solucions noves i diferents per a problemes o situacions requerides pel mateix lloc de treball, l'organització o la persona atesa en un context canviant.

Formació d'actualització

Continguts

1. Iniciativa, proactivitat i reactivitat
 - 1.1. L'actitud criticoconstructiva
 - 1.2. Eficiència i eficàcia
 - 1.3. Afrontament de situacions complexes
 - 1.4. Adaptació a l'entorn
2. Creativitat
 - 2.1. Definició i utilitat de la creativitat
 - 2.2. Obstacles a la creativitat
 - 2.3. Autodiagnòstic, resistències i potencialitats
 - 2.4. Tècniques i instruments que afavoreixen la creativitat

Activitats d'aprofundiment en iniciativa i creativitat

- › Aplicació de la creativitat al disseny d'activitats socioeducatives
- › Taller per a la promoció de la creativitat en les persones ateses
- › La creativitat i la iniciativa com a eines professionals
- › Tècniques per promoure la creativitat en equips de treball

7. TOLERÀNCIA A LA PRESSIÓ

Treballar amb eficàcia en situacions de pressió ambiental, hostilitat o estrès generades en la pròpia intervenció o en la relació amb la resta de professionals. Autocontrolar les reaccions emocionals i de conducta, evitant les respostes impulsives o precipitades, així com tolerar la frustració que es produeix sovint en contextos complexos.

Comportaments associats a la competència

- › Ajustar la intervenció professional a les possibilitats reals (no voler anar més enllà d'allò que és possible) i assumir les condicions de l'entorn on es du a terme la intervenció i els mateixos límits professionals.
- › Buscar suport del comandament immediat o d'altres membres de l'equip en casos difícils.
- › Sol·licitar al comandament i/o acceptar la participació d'altres professionals en el cas, o el canvi de professional, quan el titular es consideri incapacitat emocionalment per al seu seguiment.
- › Avançar-se a la reacció de la persona atesa en situacions difícils: preveure-la i preparar estratègies.
- › Situar les situacions difícils i/o recaigudes del cas com a part del procés d'intervenció i no viure-les negativament.
- › Saber mantenir el criteri i distanciament professional malgrat la pressió emocional, el cansament o altres factors estressants.
- › Cercar espais de supervisió.
- › Obtindre recursos formatius que permetin efectuar més adequadament la tasca professional i així reduir l'angoixa i la pressió.
- › Identificar de forma realista situacions que poden provocar estrès (a nivell personal) i cercar i utilitzar mecanismes per evitar-lo o reduir-lo.
- › Circumscriure els conflictes exclusivament a l'entorn laboral.
- › Mantenir l'autocontrol emocional i de conducta.

Formació en tolerància a la pressió

Objectius

Treballar amb eficàcia en situacions de pressió ambiental, hostilitat o estrès generades per l'activitat professional o per la relació amb la resta de professionals. Autocontrolar les reaccions emocionals i de conducta, evitant les respostes impulsives o precipitades, així com tolerar la frustració que es produeix sovint en contextos complexos.

Formació d'actualització

Continguts

1. Factors generadors de pressió
 - 1.1. L'entorn i l'organització
 - 1.2. Interacció amb les persones ateses
 - 1.3. Interacció amb altres professionals
 - 1.4. Factors individuals
2. Anàlisi dels factors personals per afrontar la pressió
3. Tècniques i instruments de gestió de la pressió

Activitats d'aprofundiment en tolerància a la pressió

- › Taller de tècniques i estratègies de gestió personal en situacions de pressió i estrès
- › Identificar i minimitzar els efectes de l'estrès
- › La intervenció ajustada a les possibilitats de la institució
- › L'autocura professional
- › Tècniques d'autocontrol

8. GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

Obtenir informació de fonts diverses, discriminar la que és rellevant d'acord amb els objectius establerts i extreure'n les conclusions adequades. Exposar i transmetre la informació de forma clara i concisa, oralment i per escrit.

Comportaments associats a la competència

- › Identificar en cada cas la finalitat de la informació, abans d'iniciar el procés de cercar-la i ordenar-la. Segons la finalitat, pensar quina és la informació rellevant a recollir.
- › No cercar informació sobre temes que vulnerin innecessàriament la intimitat de la persona i/o que no responguin al propi àmbit professional o a l'objectiu que promou la recerca d'informació.
- › Utilitzar fonts diverses per al recull d'informació (fer entrevistes amb les persones ateses, coordinació amb altres professionals de la institució, l'observació de determinats comportaments, etc.).
- › Recollir i analitzar documentació. Revisió de la informació que hi ha en l'expedient de les persones ateses.
- › Contrastar la informació.
- › Analitzar la informació relativa al delicte de manera objectiva, evitant que condicioni l'actuació professional.
- › Ser perseverant en la recerca d'informació malgrat que sigui difícil d'obtenir-la.
- › Preparar i desenvolupar correctament les entrevistes:
concretar dia, hora i lloc, fixar-ne els objectius, fer-ne un guió i gestionar bé el temps.
- › Informar l'interlocutor de l'objectiu de la recerca d'informació.
- › Respectar l'interlocutor en tot moment i relacionar-se amb ell essent conscient de la imatge institucional que es projecta.
- › Adaptar el registre comunicatiu a les característiques del destinatari de la informació.
- › Classificar la informació obtinguda en "rellevant" i "no rellevant" segons la finalitat per la qual s'ha buscat aquesta informació.
- › Recollir per escrit de forma sintètica, clara i ordenada la informació obtinguda que sigui rellevant i apropiada, i les fonts d'informació.
- › Ser discret i respectuós en el maneig de la informació.
- › Transmetre la informació amb rigor i objectivitat davant qualsevol canvi de situació de la persona atesa.
- › Informar sense emetre judicis de valor innecessaris.
- › Preservar la confidencialitat de la informació segons criteris legals i ètics.
- › Fer constar les fonts d'informació en els informes.
- › No reiterar la demanda sobre la informació que ja hi ha.
- › Coordinar el recull d'informació amb la resta de professionals.

Formació en gestió de la informació

Objectius

Obtenir informació rellevant de fonts diverses atenent a uns determinats objectius, ordenar-la, prioritzar-la, i extreure'n les conclusions adequades. Exposar informació de forma clara i concisa, oralment i per escrit, en contextos formals.

Formació d'actualització

Continguts

1. El context de la informació, destinació i finalitat
2. Protecció de dades
 - 2.1. Qüestions bàsiques
 - 2.2. Límits de la coordinació i transmissió de la informació
 - 2.3. Incidència de les noves tecnologies
3. Tècniques de recollida de la informació
 - 3.1. L'entrevista amb el subjecte i amb l'entorn social proper
 - 3.2. Altres fonts d'informació: informes, expedient, qüestionaris, etc.
 - 3.3. La coordinació amb altres agents
 - 3.4. L'obtenció d'informació a través d'espais/ sistemes informals
4. La redacció de la informació
 - 4.1. Normes bàsiques per a l'elaboració de documents (objectiu, destinatari, informació a facilitar, ordre de la informació, revisió del contingut, ...)
 - 4.2. Recursos tecnològics i models de documents vinculats al servei
5. Tècniques d'expressió oral en contextos formals
 - 5.1. Identificació del context comunicatiu
 - 5.2. Estructura de la informació en el discurs
 - 5.3. Recursos paralingüístics: veu, entonació, ritme, etc.
 - 5.4. La comunicació no verbal

Activitats d'aprofundiment en gestió de la informació

- › Taller de redacció de documents
- › Sistemes informàtics institucionals i gestió de la informació
- › Protecció de dades
- › Taller de tècniques d'oratoría
- › Parlar en públic
- › La comunicació telefònica
- › Metodologia pràctica en l'elaboració d'informes
- › Criteris lingüístics i terminologia de l'àmbit jurídic

A large orange graphic element consisting of a semi-circle on the left and a vertical rectangle on the right, containing white text.

Activitats formatives per àrees de treball

9. PLANIFICACIÓ D'ACCIONS EDUCATIVES

Dissenyar, fer el seguiment i avaluar programes i accions educatives adreçades a individus o a grups, partint de la detecció de necessitats educatives.

Comportaments associats a la competència

- › Diferenciar la demanda explícita de les persones ateses, de les seves necessitats reals.
- › Reconduir demandes disperses o no procedents.
- › Evitar avaluacions estàndards, individualitzar.
- › Prioritzar les necessitats de l'atenció.
- › Formular, estructurar i temporitzar objectius educatius d'acord amb les necessitats detectades i la durada de la mesura.
- › Implicar les persones ateses en l'elaboració del programa educatiu en què participaran.
- › Seleccionar les estratègies i les activitats pertinents a nivell grupal i/o individual d'acord amb el procés que requereixi cada persona o grup.
- › Adaptar la planificació de la intervenció al moment del procediment judicial.
- › Seleccionar els recursos (materials, funcionals, ...) necessaris per assolir els objectius.
- › Preveure l'avaluació dels plans o accions educatives (instruments, moments,...).
- › Revisar periòdicament el pla de treball establert i els compromisos adquirits amb les persones ateses i adaptar els objectius i les actuacions segons els canvis que s'hagin produït.
- › Coordinar-se amb la resta de professionals implicats en la planificació o desenvolupament dels programes.
- › Detectar i planificar la finalització de l'actuació professional. Fer una devolució del procés a la persona atesa.
- › En el cas de l'atenció a víctimes, ser flexible en la conducció de les entrevistes d'acord amb la seva afectació emocional específica i adequar la intervenció en cada moment a aquesta realitat.
- › En el cas de l'atenció a víctimes, pactar acords flexibles que s'adaptin a possibles esdeveniments crítics.

Formació en planificació d'accions educatives Avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'intervenció

Objectiu

Avaluar les necessitats d'atenció individual en les víctimes i dissenyar plans d'intervenció.

Formació d'actualització

Continguts

1. Límits i possibilitats de la intervenció
 - 1.1 El marc legal i la normativa interna (protocols d'intervenció)
 - 1.2 El context organitzatiu i les funcions dels equips d'atenció a la víctima
 - 1.3 Coordinació institucional: Fiscalia, jutjats, centres penitenciaris, Subdelegació del Govern, etc.
 - 1.4 Xarxa de recursos de suport social i psicològic
2. Anàlisi de les necessitats de la víctima
 - 2.1. Detecció de necessitats personals, socials, psicològiques, econòmiques, jurídiques. Distància entre la demanda i les necessitats reals
 - 2.2. La detecció del risc vital (noves agressions)
 - 2.3. Altres situacions que requereixen intervencions d'urgència
3. L'elaboració de plans d'intervenció
 - 3.1. La implicació de la persona atesa en la concreció del pla d'intervenció. La voluntarietat com a marc d'intervenció
 - 3.2. Elaboració d'objectius ajustats a les necessitats i a les possibilitats d'intervenció social, psicològica i judicial
 - 3.3. Els acords amb la víctima: un procés dinàmic
 - 3.4. Concreció i temporalització d'actuacions i estratègies individualitzades. Indicadors d'avaluació
 - 3.5. Eines institucionals al servei de la planificació. Base de dades específica

Activitats d'aprofundiment en avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'acció

- › Metodologia de la planificació
- › La doble victimització
- › La gestió emocional i autocura
- › Perspectiva de gènere
- › Avaluació de necessitats en víctimes amb discapacitat psíquica
- › Avaluació de necessitats en víctimes infantils

Formació en planificació d'accions educatives

I. La valoració estructurada de les necessitats educatives

Objectius

Detectar les necessitats educatives individuals dels interns. Utilitzar correctament la valoració estructurada RisCanvi. Compartir i coordinar la informació obtinguda amb la resta de l'equip multidisciplinari.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'entrevista semiestructurada
 - 1.1. Característiques
 - 1.2. Diferents situacions d'entrevista
 - 1.3. Fonts d'informació
 - 1.4. Variables que intervenen en l'entrevista
 - 1.5. Aspectes verbals i no verbals
 - 1.6. Tècniques per afavorir la comunicació
2. L'avaluació estructurada del risc
 - 2.1. El projecte RisCanvi: model risc-necessitat-responsivitat
 - 2.2. Instruments d'avaluació
 - 2.3. Procediment de valoració multidisciplinària. El paper de l'educador
 - 2.4. L'aplicació informàtica
3. La detecció de necessitats individuals a través de la interacció i el treball en grup

Activitats d'aprofundiment en valoració estructurada de necessitats educatives

- › La valoració del risc: taller de casos
- › Disseny del Programa individualitzat de tractament i itineraris curriculars
- › Taller d'entrevista semiestructurada
- › L'aplicació informàtica del RisCanvi: ús i possibilitats

Formació en planificació d'accions educatives

II. Disseny i planificació del Programa individualitzat de tractament (PIT) i de les activitats en grup

Objectiu

Dissenyar, fer el seguiment i avaluar programes i accions educatives adreçats a individus i a grups, partint de la detecció de necessitats educatives.

Formació d'actualització

Continguts

1. Per què cal planificar?
 - 1.1. Característiques d'un bon procés de planificació
 - 1.2. Identificació de les principals dificultats
 - 1.3. El programa marc d'organització curricular

2. La planificació educativa individualitzada
 - 2.1. Contextualització del PIT: marc legal, objectius i característiques
 - 2.2. De la detecció de necessitats educatives a l'elaboració del PIT
 - 2.3. La coherència interna del PIT: objectius, contingut, metodologia, temporalització i avaluació
 - 2.4. L'entorn informàtic SIPC
 - 2.5. Procediment de validació del PIT. El treball multidisciplinari
 - 2.6. El sistema d'avaluació i motivació continuada

3. El procés de planificació adaptat a les activitats grupals
 - 3.1. La detecció de necessitats grupals i la programació d'activitats socioeducatives
 - 3.2. Definició objectius, contingut, metodologia, temporalització i avaluació

Activitats d'aprofundiment en disseny i planificació del PIT i de les activitats grupals

- › L'aplicació informàtica del RisCanvi: ús i possibilitats
- › Programació i planificació d'activitats grupals
- › Taller d'elaboració del PIT
- › Programació d'activitats socioeducatives

Formació en planificació d'accions educatives

I. La valoració estructurada de necessitats educatives dels joves

Objectius

Detectar de manera estructurada necessitats educatives individuals en els joves. Utilitzar correctament els instruments institucionals. Compartir i coordinar la informació obtinguda amb la resta de l'equip multidisciplinari.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'entrevista semiestructurada
 - 1.1. Característiques
 - 1.2. Diferents situacions d'entrevista
 - 1.3. Fonts d'informació
 - 1.4. Variables que intervenen en l'entrevista
 - 1.5. Aspectes verbals i no verbals
 - 1.6. Tècniques per afavorir la comunicació
2. La valoració de les necessitats educatives individuals
 - 2.1. La valoració estructurada i el SAVRY
 - 2.2. Aspectes metodològics
 - 2.3. Procediment d'avaluació multidisciplinària.
El paper de l'educador
 - 2.4. L'aplicació informàtica
 - 2.5. Rellevància i tractament formal i informal de la informació
 - 2.6. Contrast de la informació i traspàs a l'equip

Activitats d'aprofundiment en valoració estructurada de necessitats educatives

- › Pràctiques d'entrevista semiestructurada
- › La valoració del risc: taller de casos
- › L'aplicació informàtica del SAVRY: ús i possibilitats
- › La valoració multidisciplinària de casos
- › Eines per a la millora de la detecció de necessitats educatives

Formació en planificació d'accions educatives

II. Disseny i planificació del Programa individualitzat d'execució (PIE) i de les activitats en grup

Objectiu

Dissenyar, fer el seguiment i avaluar programes i accions educatives adreçats a individus o a grups, partint de la detecció de necessitats educatives.

Formació d'actualització

Continguts

1. Per què cal planificar?
 - 1.1. Característiques d'un bon procés de planificació
 - 1.2. Identificació de les principals dificultats

2. La planificació educativa individualitzada
 - 2.1. Contextualització del PIE: marc legal, objectius i característiques, moment evolutiu del jove, etc.
 - 2.2. De la detecció de necessitats educatives a l'elaboració del PIE. La informació al jutge
 - 2.3. La coherència interna del PIE: objectius, contingut, metodologia, temporalització i avaluació.
 - 2.4. Procediment de validació del PIE. El treball multidisciplinari
 - 2.5. L'avaluació

3. El procés de planificació adaptat a les activitats en grup
 - 3.1. Els programes marc i el seu context d'aplicació (centres i medi obert)
 - 3.2. La detecció de necessitats grupals i la programació d'activitats
 - 3.3. L'avaluació

Activitats d'aprofundiment en disseny i planificació del PIE i de les activitats grupals

- › Practicar l'entrevista semiestructurada
- › Taller multidisciplinari d'elaboració del PIE
- › Programació d'activitats de lleure
- › Programació d'activitats culturals

10. ACCIÓ EDUCATIVA

Conduir l'acció educativa –individual i/o grupal– emprant estratègies de motivació, dinamització i participació socioeducativa.

Comportaments associats a la competència

- › Explicar amb claredat a les persones ateses les accions planificades i els seus objectius, tot acordant compromisos.
- › Interactuar amb les persones ateses mantenint una adequada distància professional.
- › Oferir suport i contenció emocional.
- › Implicar la persona atesa i reforçar permanentment aquesta implicació i participació.
- › Valorar la persona atesa, tot reforçant les seves qualitats i aportacions.
- › Utilitzar exemples de casos propers d'evolució positiva i negativa per tal de reforçar l'orientació del cas.
- › Generar un clima de relacions positiu.
- › Donar arguments sòlids i informació contrastada.
- › Integrar les iniciatives i propostes adequades de la persona atesa en el pla d'actuació.
- › Donar *feedback* d'avanços i retrocessos.
- › Mantenir l'orientació a l'ajuda malgrat processos negatius o recaigudes, i cercar nous elements de motivació i de treball.
- › Mostrar-se perseverant en els objectius i pactes establerts.
- › Mantenir una actitud activa i dinàmica en la interacció amb el grup.
- › Avaluar les situacions periòdicament i tenir la capacitat d'improvisar tot cercant alternatives, i prendre decisions ràpides per reconduir-les quan sigui necessari.
- › Reconduir la demanda de la persona atesa d'acord amb les necessitats reals i els objectius marcats.
- › Informar clarament, si s'escau, de les conseqüències dels incompliments dels compromisos adquirits.
- › Conduir amb flexibilitat les entrevistes segons l'afectació emocional de la víctima i adequar la intervenció en cada moment a aquesta realitat.
- › Deixar parlar la persona atesa i mantenir una escolta activa.
- › Mantenir present el marc de voluntarietat de la víctima: demanar el seu acord en tota decisió o pas a fer, no intervenir més enllà del que la víctima accepta.
- › Quan la víctima requereixi suport psicològic, conduir l'entrevista per tal de fer-la conscient d'aquesta necessitat.
- › En el cas de l'atenció a les víctimes, mantenir un to de veu, postura i llenguatge no verbal que transmeti tranquil·litat, confiança i acollida.
- › Explicar clarament quins són els serveis que es poden oferir a les víctimes i mantenir una actitud d'atenció cap a les seves demandes.
- › No fer entrevistes molt extenses, delimitar prèviament el temps i dirigir-les cap a l'objectiu previst amb flexibilitat, valorant la receptivitat de la víctima.

Formació en acció educativa Intervenció amb la víctima

Objectiu

Dur a terme el pla d'intervenció acordat: conduir accions de suport a la víctima a partir de les necessitats detectades i del pla d'intervenció dissenyat.

Formació d'actualització

Continguts

1. El context de la intervenció amb la víctima
 - 1.1. Possibilitats i límits de la intervenció
 - 1.2. L'espai de privacitat i de protecció envers la víctima
 - 1.3. La confidencialitat de la informació: aspectes legals i ètics
 - 1.4. Evitar la doble victimització
2. L'entrevista amb víctimes
 - 2.1. L'enquadrament de la intervenció
 - 2.2. El concepte violència
 - 2.3. Abordatge de l'afectació emocional i la derivada de la victimització secundària
 - 2.4. Tècniques bàsiques d'entrevista amb víctimes: creació de clima; escolta i altres aspectes comunicatius; directivitat i flexibilitat, etc.
3. Les intervencions d'urgència o en situacions de crisi
4. Coneixements bàsics de legislació penal, processal-penal, penitenciària i civil
5. Coordinació i derivació a recursos externs
 - 5.1. Catàleg de recursos institucionals i de la xarxa social
 - 5.2. Límits i compromisos de la derivació
 - 5.3. Cooperació i coordinació amb els recursos
 - 5.4. El traspàs d'informació
6. El tancament de la intervenció

Activitats d'aprofundiment en intervenció amb les víctimes

- › Taller de comunicació de males notícies
- › Tècniques d'entrevista per transformar la necessitat en demanda
- › Intervenció breu i estratègica

Especificitats de la intervenció segons els diferents col·lectius

- › Violència de gènere i domèstica
- › Víctimes menors
- › Víctimes de terrorisme
- › Víctimes de delictes violents
- › Víctimes discapacitats mentals

Formació en acció educativa

I. L'atenció individualitzada

Objectiu

Conduir l'acció educativa individual emprant estratègies de motivació, dinamització i participació socioeducativa.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'atenció individualitzada
 - 1.1. L'educador com a agent educatiu: límits de la intervenció i derivació, el vincle educatiu, la distància professional
 - 1.2. L'acompanyament educatiu individualitzat en altres espais formals i informals (activitats, sortides programades, circulació social, accions de prevenció comunitària, intercanvis, etc.)
2. Eines de l'atenció individualitzada
 - 2.1. L'entrevista motivacional
 - 2.2. La tutoria
 - 2.3. Treball de necessitats educatives individuals a través del grup
3. El Pla individualitzat de tractament
 - 3.1. El PIT com a compromís tutorial
 - 3.2. Continguts, seguiment, avaluació i revisió del PIT

Activitats d'aprofundiment en atenció individualitzada

- › Aspectes ètics de l'acció socioeducativa
- › Els límits de l'ús de les noves tecnologies en l'acció educativa
- › L'acció educativa individual en medi obert
- › L'acció educativa en interns amb problemes de salut mental

Formació en acció educativa

II. Dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars

Objectius

Conduir, fer el seguiment i avaluar els programes d'intervenció grupal, adreçats a la consecució d'objectius de canvi. Implementar actuacions d'intervenció ambiental i de promoció de la cultura i el lleure.

Formació d'actualització

Continguts

1. La intervenció en grups
 - 1.1. El funcionament dels grups
 - 1.2. Tècniques per a la gestió i conducció de grups
 - 1.3. Tècniques per a la conducció de rols distorsionadors o boicotejadors
 - 1.4. La motivació i la implicació del grup en la planificació i desenvolupament d'activitats
2. Programes marc del col·lectiu d'educadors de centres penitenciaris
 - 2.1. Programes marc socioeducatius
 - 2.2. Programes marc generalistes
 - 2.3. Programes marc especialitzats
3. Transmissió, desenvolupament i promoció de la cultura
 - 3.1. Continguts amb valor cultural
 - 3.2. Formació permanent dels interns
 - 3.3. Promoció de col·lectius i comunitats
 - 3.4. Recreació i lleure
 - 3.5. Cultura i TIC

Activitats d'aprofundiment en dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars

- › La creativitat en grups de persones ateses
- › Participació, cogestió i autogestió d'activitats
- › El rol de l'educador en els equips especialitzats en violència
- › El rol de l'educador en els equips especialitzats en drogodependències
- › L'acció educativa en salut mental
- › L'acció educativa en règim tancat
- › L'acció educativa en medi obert, llibertat condicional i localitzacions permanents

Formació en acció educativa

I. L'atenció individualitzada i la tutoria

Objectiu

Conduir, fer el seguiment i avaluar l'acció educativa individual emprant estratègies de motivació, dinamització i participació socioeducativa.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'atenció individualitzada
 - 1.1. Límits de la intervenció i derivació: el rol de l'educador, la relació d'ajuda i control, la distància professional, ...
 - 1.2. L'acompanyament educatiu individualitzat en altres espais formals i informals (activitats, sortides programades, cercles socials, accions de prevenció comunitària, intercanvis, etc.)
2. Eines d'atenció individualitzada
 - 2.1. La tutoria i les entrevistes individualitzades de seguiment
 - 2.2. L'entrevista motivacional
 - 2.3. El treball de necessitats educatives individuals a través del grup
3. El Programa individualitzat d'execució
 - 3.1. El Pla de treball individualitzat com a contracte
 - 3.2. Continguts, seguiment i avaluació del Pla de treball individualitzat a través de la tutoria o seguiment individualitzat
 - 3.3. Modificacions i replanificació o finalització del pla de treball

Activitats d'aprofundiment en atenció individualitzada i tutoria

- › Aspectes ètics de l'acció socioeducativa amb menors
- › Tècniques de treball en el marc de la tutoria
- › El treball amb les famílies
- › Enquadrament professional i acció educativa
- › Comunicació i intervenció educativa en línia. Els límits de l'ús de les noves tecnologies en l'acció educativa

Formació en acció educativa

II. Dinamització de grups i acció educativa en grup

Objectius

Conduir l'acció educativa en grup emprant estratègies de motivació, dinamització i participació socio-educativa. Implementar correctament els programes educatius generals i d'actuació especialitzada.

Formació d'actualització

Continguts

1. La intervenció en grups
 - 1.1. El funcionament dels grups: perfil dels joves, entorn físic, components del grup, rols, etc.
 - 1.2. Tècniques per a la gestió i dinamització de grups
 - 1.3. Principals activitats educatives en grup
 - 1.4. Tècniques per a la conducció de rols distorsionadors o boicotejadors
 - 1.5. Avaluació de resultats
2. La motivació i la implicació del grup en la planificació i desenvolupament d'activitats
3. Els principals programes marc de caràcter grupal i la seva implementació segons el seu àmbit d'actuació.

Activitats d'aprofundiment en dinamització de grups i acció educativa grupal

- › Programes de lleure
- › La creativitat com a fi i com a mitjà
- › Dinamització de grups difícils o desmotivats
- › Estratègies innovadores per a la dinamització de grups

